

Odjel za matematiku, Sveučilište u Osijeku
2. rujna 2010.

Pismeni ispit iz Numeričke matematike

Zadatak 1. [20 bodova]

(a) S kojom točnošću moramo znati vrijednosti nezavisnih varijabli

$$x^* = 15.4812, \quad y^* = 4.2003, \quad z^* = -43.0162,$$

da apsolutna pogreška funkcije $f(x, y, z) = \frac{\ln(x-y) - \ln((y-x)^2)}{z}$ ne premaši $\Delta f^* = 0.0005$?

(b) Što smo morali pretpostaviti da bismo mogli izračunati tražene točnosti?

(c) Za koliko znamenki u varijabli z možemo reći da je signifikantno?

Zadatak 2. [20 bodova]

Izračunajte kubični interpolacijski spline koji interpolira funkciju $f: [0, \pi] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2 \cos x + 1$ u točkama $x_0 = 0, x_1 = \pi/3, x_2 = \pi$.

Zadatak 3. [20 bodova]

(a) Jesu li funkcije $\varphi_1(x) = 1$, $\varphi_2(x) = x$ i $\varphi_3(x) = |x|$ međusobno ortogonalne na intervalu $[-2, 2]$?

(b) Pronađite najbolju L_2 aproksimaciju funkcije $f(x) = |x^3| - 3$ na intervalu $[-2, 2]$ na potprostoru određenom baznim funkcijama $\varphi_1(x)$, $\varphi_2(x)$ i $\varphi_3(x)$.

Zadatak 4. [20 bodova]

Primjenom Newtonove metode treba odrediti minimum funkcije $f: [2, 3] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = (x - 2)^3 - \log_5 5x$. Provjerite da li funkcija ispunjava uvjete konvergencije. Ako zadovoljava, odredite početnu točku i sljedeće tri iteracije.

Zadatak 5. [20 bodova]

a) Na koliko dijelova treba podijeliti interval $[2, 5]$ da bi se s točnošću na tri decimale odredila aproksimacija integrala $\int_2^5 \ln \frac{x+3}{x-1} dx$ uz primjenu generalizirane Simpsonove formule?

b) Generaliziranom Simpsonovom metodom izračunajte vrijednost integrala pod a) s točnošću na dvije decimale.